

LÄNSRÄTTEN I
STOCKHOLMS LÄN
Allmänna avdelningen

DOM
2009-12-22
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
24429-09
Enhet 14

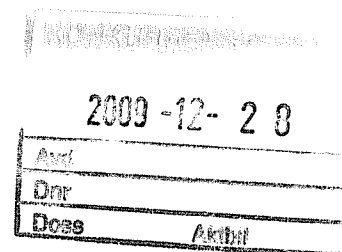
SÖKANDE

Familjestödsgruppen i Stockholm AB, 556699-8182

Ombud: Jesper Burman
Jesper Burman Juristbyrå
Skogsvägen 52
122 63 Enskede

MOTPART

Nacka kommun
131 81 Nacka

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

DOMSLUT

Länsrätten bifaller Familjegruppen i Stockholm AB:s ansökan och förordnar att Nacka kommuns upphandling av olika former av heldygnsvård för barn och ungdomar samt deras familjer ska göras om i den del upphandlingen avser kategori 1, Jourhemsplaceringar.

Länsrättens interimistiska beslut den 1 december 2009 upphör därmed att gälla.

Dok.Id 483459

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00 E-post: lansrattenistockholm@dom.se	08-561 680 01	måndag – fredag 09:00-15:00

BAKGRUND M.M.

Nacka kommuns upphandlingsgrupp genomför, på uppdrag av Nacka, Salem, Värmdö och Tyresö kommuner (kommunerna), en gemensam för- enklad upphandling av olika former av heldygnsvård för barn och ungdomar samt deras familjer, diarienummer SÄN 2009/17. Enligt vad som upp- ges i förfrågningsunderlaget är varje kommun en självständig upphandlan- de myndighet. Enligt tilldelningsbeslut den 18 november 2009 har kom- munerna funnit att anbudet från Familjegruppen i Stockholm AB avseende kategori 1, Jourhemsplaceringar, inte är kvalificerat att gå vidare i upp- handlingen eftersom anbudsgivaren saknar adekvat kompetens hos perso- nalen enligt krav.

Länsrätten har den 27 november 2009 beslutat att upphandlingen med dia- rienummer SÄN 2009/17 tills vidare inte får avslutas.

YRKANDEN M.M.

Familjegruppen i Stockholm AB (bolaget) yrkar att upphandlingen ska göras om. Till stöd för sin talan anför bolaget i huvudsak följande. Anbudet i upphandlingen skulle vara Nacka kommun tillhanda senaste den 24 april 2009. På sid. 8 i förfrågningsunderlaget anges att anbudens giltig- hetstid är fem månader efter anbudstidens utgång. Därefter var anbudet inte bindande för anbudsgivarna. Anbudens giltighetstid upphörde senast den 24 september 2009. Nacka kommun meddelade tilldelningsbeslut den 18 november 2009. Kommunen har inte tillställt någon förfrågan till an- budsgivarna om förlängning av bindningstiden för anbudet. Kommunen har ändå gått vidare med upphandlingen. I praxis har tidigare fastslagits att upphandlingen ska göras om ifall anbudens giltighetstid löpt ut innan till- delningsbeslutet.

Nacka kommun bestrider bifall till begäran om överprövning.

DOMSKÅL

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 16 kap. 1 § LOU framgår bl.a. att en leverantör som anser sig ha lidit eller kan komma att lida skada enligt 2 § får i en framställning till allmän förvaltningsdomstol ansöka om åtgärder enligt nämnda paragraf.

Av 16 kap. 2 § LOU framgår följande. Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Utredningen i målet

I aktuellt förfrågningsunderlag anges under avsnitt 2 ”Upphandlingsföreskrifter” bl.a. följande.

1.5 Beskrivning av kategorier

Följande huvudkategorier 1-6 avseende institutionsvård och jourplaceringar kommer att upphandlas.

1. Jourfamiljsplaceringar

Med jourfamiljehem avses i denna upphandling verksamheter som kan tillhandahålla platser i familjehem som kan ta emot barn, ungdomar och/eller familjer för kortare tid. Verksamheten ansvarar för rekrytering, ersättning, utbildning och handledning till jourfamiljer. Verksamheten ansvarar också för att familjerna får avlastning i fall de behöver det och för att besök av föräldrar och anhöriga kan ske på neutral plats om så krävs. Jourfamiljer skall vara behjälpliga att åka till sjukvården, tandläkaren etc.

(...)

2.5 Inlämning av anbud

Anbudet skall vara Nacka kommun tillhanda senast 24 april 2009. (...)

2.6 Anbudets giltighetstid

Anbudet skall vara bindande i fem månader efter anbudstidens utgång.

Länsrättens bedömning

Av utredningen i målet framgår att Nacka kommun fattat tilldelningsbeslut i den aktuella upphandlingen den 18 november 2009. Enligt bestämmelsen i förfrågningsunderlaget var anbudet dock endast bindande i fem månader från anbudstidens utgång, dvs. fram till den 24 september 2009. Såvitt framgår av utredningen har kommunen inte kontaktat anbudsgivarna med någon förfrågan om ifall anbudsgivarna går med på att förlänga tiden för anbudens giltighet.

Hur länge en anbudsgivare enligt förfrågningsunderlaget skall vara bunden av sitt anbud är en omständighet som kan inverka på hur anbudsgivaren väljer att utforma sitt anbud. Flertalet av de domar där förvaltningsdomstolarna har övervägt konsekvenserna av att giltighetstiden för anbudet i en upphandling har gått ut har rört frågan om det i en sådan situation föreligger sakliga skäl att avbryta upphandlingen (se t.ex. Kammarrättens i Stockholm domar den 21 december 2005 i mål nr 7263-05, den 2 maj 2006 i mål nr 1062-06, samt den 14 juli 2006 i mål nr 4508-06). I samtliga fall synes kammarrätten ha förutsatt att det inte är möjligt att anta anbud som inte längre är bindande för anbudsgivarna.

Att den omständigheten att giltighetstiden för anbudet i en pågående upphandling löpt ut i sig kan innebära att upphandlingen måste göras om synes också förutsättas i förarbetena till den nya lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (se prop. 2006/07:128 s. 381). Enligt länsrättens mening följer av ovanstående att det strider mot LOU att anta anbud vars giltighetstid löpt ut.

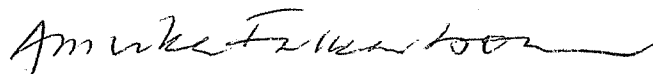
Den omständigheten att giltighetstiden för anbudet enligt förfrågningsunderlaget löpt ut innebär emellertid inte att upphandlingen ovillkorligen måste avbrytas. Den upphandlande enheten har i en sådan situation enligt

rättspraxis en möjlighet att vända sig till anbudsgivarna med en förfrågan om förlängning av giltighetstiden. Under vilka omständigheter en sådan förlängning kan godtas är emellertid inte klarlagt. Kammarrätten i Göteborg har i dom den 26 januari 2005 i mål nr 6802-04 funnit att de omständigheterna att giltighetstiden för anbuden gått ut före tilldelningsbeslutet och att *samtliga anbudsgivare* inte gått med på förlängning av giltighetstiden medför att den upphandlande myndigheten inte ägt åberopa upphandlingsförfarandet för beslut om leverantör. Upphandlingen skulle därför göras om.

Länsrätten konstaterar att Nacka kommun i den aktuella upphandlingen har varit förhindrade att överhuvudtaget anta något anbud, eftersom de lämnade anbuden inte längre är giltiga. Eftersom kommunen ändå har fattat tilldelningsbeslut i upphandlingen har denna inte genomförts i enlighet med LOU. Därmed föreligger grund för åtgärder enligt 16 kap. 2 § LOU. Någon annan åtgärd än att förordna att upphandlingen ska göras om kan i denna situation inte komma i fråga.

Såvitt framgår av bolagets anbud och av kommunens anbudsutvärdering har bolaget endast lämnat anbud i upphandlingens kategori 1, Jourhemsplaceringar. Bolaget kan därför inte antas ha lidit skada av den ovan konstaterade bristen i upphandlingen annat än i den delen. Länsrätten förordnar därför att upphandlingen ska göras om vad avser kategori 1, Jourhemsplaceringar.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv 3109/1a).

Annika Falkenborn

rådman

Föredragande har varit Erica Nyström.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga länsrättens beslut skall skriva till Kammarrätten i Stockholm.

Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till länsrätten.

Överklagandet skall ha kommit in till länsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill länsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står länsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om länsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av länsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen skall vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till länsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud skall denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.